

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor práce: Martina Paroubková

Název práce: Fyzioterapie v dětské revmatologii *Fyzioterapie u syndromu chronické bolesti u dětí*

Akademický rok: 2010/2011

1. Přehlednost a členění práce

BP je systematicky správně utříděna a jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Vzhledem k tomu, že se nepodařilo pro terapie sehnat dětského dlouhodobě spolupracujícího pacienta trpícího syndromem chronické bolesti, jedná se o teoretický typ práce.

2. Formální náležitosti práce

BP je dobře stylisticky koncipována. Obsahuje minimum gramatických chyb, překlepů se objevuje již více. Autorka užívá správné terminologie a dodržuje citační normy.

Mezi časté chyby patří:

- psaní či nepsaní mezer za pomlčkami, odrážkami, závorkami
- str. 48 nadpis má jiný formát než ostatní kapitoly; zarovnání stránek v obsahu není naformátováno
- nevhodný překlad z anglického jazyka, nevhodná terminologie: str. 32, str. 24 – např.: „Jsou v místě bolesti nějaké kožní či *trofické* změny?“, str. 66 – nejasná terminologie vedlejších kritérií, str. 38 – „používání kloubní ochrany“, str. 39 – „pacient by se měl naučit identifikovat negativní myšlenky, jakmile ji rozpozná, měl by se *zarazit*...“
- str. 54, 55 – autorka uvádí citace bez uvozovek a kurzív oproti ostatním

Obrazová dokumentace je názorná a vhodná. Mám připomínky pouze k přílohám, postrádám citované zdroje (zdroj je uveden pouze u přílohy č. 2), příloha č. 1 je velmi nepřehledná. Uvítala bych více konkrétních dotazníků bolesti uvedených v příloze č. 2.

3. Cíl práce

Jedná se o teoretickou BP, která má za úkol zmapovat informace týkající se fyzioterapie u syndromů chronické bolesti u dětí. Studentka popisuje nejdříve krátce základní charakteristiku chronických muskuloskeletálních bolestí, fyziologii a rozdělení bolesti, etiologii a predisponující faktory bolestí. Základem práce je popis problematiky fibromyalgie, která se řadí mezi difúzní syndromy chronické bolesti. Autorka zmiňuje vyšetření, diagnostiku a léčbu fibromyalgie. V samostatných kapitolách se zabývá fyzioterapií, kognitivně – behaviorální terapií, stručně popisuje farmakologii a poslední kapitoly věnuje doporučením pro rodinu a školní docházce dětí s fibromyalgií.

4. Přehled problematiky

Seznam zpracované literatury obsahuje 37 zdrojů (26 dostupných v internetové podobě), z toho 24 zahraničních a 13 českých. Autorka cituje 3 webové stránky. Použitá literatura je aktuální, klíčové pojmy jsou jasně popsány. Většina článků zabývajících se juvenilní fibromyalgií se týká studií spíše z hlediska psychologického, přesto postrádám k některým podtématům více citovaných zdrojů (str. 19 – diagnostická kritéria, str. 28 – hodnocení únavy a zvládání běžných denních činností, str. 43 – skupinové cvičení, str. 44,45 – zásady fyzikální terapie, str. 48 – kognitivně – behaviorální terapie) Citovaný zdroj č. 4 není dostupný dle seznamu literatury, zdroj č. 19 je nedostupný.

5. Metodologie

Jedná se o teoretickou práci, která má za úkol zmapovat aktuální zahraniční a českou literaturu zabývajících se terapií chronických bolestivých syndromů u dětí. Studentka si zvolila zcela základní a pro teoretický typ práce vhodné hypotézy: „Je dostatek informací o fyzioterapii u dětí s fibromyalgií v České republice?“ a „Jak se liší terapie u dětí s fibromyalgií v zahraničí a v České republice?“

Hypotézy studentka uvádí na konci kapitoly Úvod, metodologii velmi stručně na počátku kapitoly Diskuze.

6. Přínos pro praxi

Z BP je patrné, že v oblasti terapie juvenilní fibromyalgie je stále velký prostor pro další výzkumy. Většina studií se zabývá kognitivně – behaviorální terapií či jinými psychoterapeutickými přístupy. Informace o konkrétních fyzioterapeutických postupech lze nalézt více méně v knihách od Kuchta, Davidson, 2008 a Havelka et al., 2004. Mnoho článků je též zaměřeno na základní přístup k těmto pacientům a největší důraz je kladen na multidisciplinární přístup. Tato práce by měla být podkladem pro fyzioterapeuty, kteří se s juvenilní fibromyálií setkají, ať už v praxi nebo v dalším výzkumu. Postrádám konkrétnější důraz na edukaci, prvky kognitivně – behaviorální terapie a multidisciplinární přístup, což je v zahraničí základem práce fyzioterapeuta.

7. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Studentka dobře zmapovala aktuální, převážně zahraniční literaturu. Přivítala bych více citovaných zdrojů. Jsem si vědoma, že dané téma je velmi obtížné, hlavně z hlediska psychologické problematiky fibromyalgie. Z toho vyplývají ne vždy úplně pochopitelné formulace a informace (převážně psychologického charakteru), které se v zahraničí běžně používají i mezi fyzioterapeuty, např. (str. 35 – modely zvládání chronické bolesti, str. 48 – kognitivně – behaviorální terapie).

V diskuzi autorka zdatně srovnává názory různých autorů na terapii.

8. Závěry a doporučení

Vypracovaná práce odpovídá nárokům kladeným na BP. Studentka zvolila téma, které je z hlediska fyzioterapie ne zcela prozkoumané. Většina nedostatků práce vyplývá z komplexnosti problematiky, která nesouvisí jenom s fyzioterapií, ale převážně se znalostí psychoterapeutických postupů a prvků multidisciplinárního přístupu.

Z práce je patrné, že fyzioterapie u dětí s juvenilní fibromyálií není ještě dostatečně popsána jak v zahraniční, tak české literatuře.

9. Přístup ke zpracovanému tématu

Studentka pracovala samostatně, navštívila dvě konzultace, další komunikace probíhala emailovou formou. Ve vyhledávání informačních zdrojů byla aktivní.

Připomínky:

- viz výše

- v diskuzi píšete o sociální podpoře, behaviorálním rozptýlení, kapacitě fyzických schopností, v modelech zvládání chronické bolesti na str. 35 se také objevuje více ne zcela známých termínů, které by bylo vhodné lépe vysvětlit, popř. uvést jakým způsobem byly tyto položky ve studiích hodnoceny

Otázky k obhajobě:

1. U edukace popř. kognitivně – behaviorální terapie postrádám schéma „Kruh bolesti“. Na závěr správně píšete, že cílem terapie často není bolest odstranit, ale naučit s ní dítě žít. Dokázala byste pomocí tohoto schématu dítě popř. rodinu informovat/edukovat?
2. Sporným tématem v oblasti chronické bolesti jsou tzv. denníky bolesti. Jaké názory jste našla k této problematice? Používat či nepoužívat?

Návrh klasifikace práce: Doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnocení dobře.

Datum: 30. srpna 2011

Podpis: Mgr. Kateřina Vondřejcová/

v. z. 